

Tajnim službam podatki o študentih

Varnostni ukrep Kritične so študentske in druge organizacije, ki opozarjajo, da mora biti univerza kraj svobodnega izražanja. Po mnenju študenta informatike je glavno to, da je dostop do podatkov transpaenten

Študenti Pogled na stopnišče tržaške univerze; mednarodne organizacije skrbijo morebitne zlorabe pri zbiranju podatkov

TRST, LJUBLJANA V zadnjem obdobju se v Evropi uveljavlja kontroverzen ukrep, ki univerzam dovoljuje deljenje zasebnih podatkov študentov s tajnimi službami. Novost, so jo sprva predstavili kot varnostni ukrep za boj proti kriminalu in ekstremističnim ideologijam, je sprožila proteste študentov in članov organizacij za zaščito človekovih pravic.

Nov ukrep, ki ga je sprejela najprej Francija, nato pa še Nemčija, Italija in Španija, naroča univerzam, naj tajnim službam omogočijo dostop do podatkov študentov, in sicer do njihovih osebnih podatkov, akademskih dosežkov, informacij o obiskovanju predavanj, podatkov o uporabi digitalnih univerzitetnih portalov in članstvu v raznih organizacijah.

Vlade so ukrep uveljavile, češ da bi lahko tajne službe na ta način lažje prepoznale morebitne varnostne grožnje, kot so ilegalne dejavnosti, ki izkoriščajo univerzitetno okolje v svojo korist.

Študentske organizacije in nekateri pravniki novost obsojajo, saj jo dojemajo kot grobo kršitev pravice do zasebnosti in svobode izražanja, in opozarjajo, da bi ga lahko tajne službe zlorabljale za nadzorovanje politično aktivnih študentov in zatiranje svobode govora. Univerza bi morala biti prostor svobodnega izražanja in intelektualne rasti, ne pa mehanizem za vohunjenje, pravijo pri Evrop-

ski študentski zvezi (ESU). Vlade zdaj ogrožajo lastne študente, namesto da bi se osredotočale na resnične in stvarne varnostne grožnje, trdijo pri organizaciji.

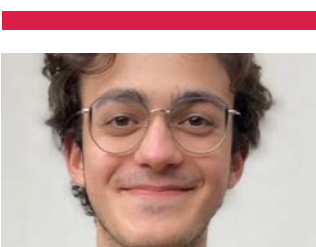
Tudi Amnesty International in druge nevladne organizacije so izrazile zaskrbljenost, da bi lahko reforma povzročila nezaželene učinke, še predvsem v avtoritarnih režimih, kjer so študenti pogosto žrtve političnega zatiranja.

Medtem ko nekatere države o tovrstnem ukrepu šele razpravljajo, so v Franciji napovedani prvi protesti. Študentje zahtevajo večjo transparentnost in prepoved širjenja podatkov brez soglasja. Nekateri pravni strokovnjaki medtem preučujejo možnost pritožbe na Evropsko sodišče za človekove pravice. V prihodnjih mesecih bo torej ključno vprašanje, ali bodo druge evropske države sledile francoskemu zgledu ali se bodo odločile za drugačen pristop, ki bo zajamčil tako varnost kot pravice študentov.

Na pogovor na to temo smo povabili študenta družboslovne informatike na Univerzi v Ljubljani Marca Ghersetica, ki je z nami delil svoje mnenje.

Kaj menite o tem, da bi imele tajne službe dostop do osebnih podatkov univerzitetnih študentov?

Po mojem mnenju to ni tako hudo. Pomembno je, da sta dostop do podatkov in vpogled vanje čim bolj transpa-

Študent Marco Ghersetic

Podatki naj bi bili dostopni le v izjemnih primerih

Nekateri strokovnjaki opozarjajo, da bi takšna zakonodaja lahko povzročila negativen učinek, saj bi se v državah, kjer je nadzor najstrožji, študenti izogibali vpisu na univerze. Poleg tega bi ukrep lahko ogrozil akademsko svobodo, saj bi se študenti bali odkrito izražati svoja politična stališča in protestirati. Predstavniki vlade sicer trdijo, da bodo podatki tajnim službam dostopni le v izjemnih primerih in pod nadzorom pravosodnih organov. Za zdaj ni jasno, kako bodo izvajali zakon, zagotovili vamost širjenja podatkov in preprečevali njihovo zlorabo.

rentna.

Kako lahko takšen ukrep vpliva na akademsko svobodo in zasebnost študentov?

Verjetno bodo študentje od slej bolj pazili na to, katere podatke razkrivajo oziroma delijo po spletu. Poleg tega se bodo pogostje odločali za anonimno brskanje po spletnih portalih.

Kakšne koristi in tveganja pri našajo tovrstne spremembe?

Po eni strani omejujejo in plašijo študente, po drugi strani pa jim nudijo nekakšno oza-veščenost o tem, kako višji državni organi upravljajo in nadzirajo informacije.

Ali menite, da bi morali študente obvestiti o morebitnem širjenju njihovih osebnih podatkov?

Na to vprašanje sem deloma že odgovoril, zato ponavljam: upravljanje osebnih in še posebej občutljivih podatkov študentov mora biti čim bolj transparentno. Študentje imajo pravico in dolžnost, da upravljajo svoje osebne podatke in preverjajo, kdo razpolaga z njimi.

Kako bi lahko omenjeni ukrep vplival na odnose med študenti in univerzami?

Eni bodo razočarani, drugi pa zadovoljni. O posledicah pa ne vemo še nič – najverjetneje bodo študentje vsaj delno seznanjeni s potencialno grožnjo, ki jo bo povzročil vstop tajnih služb v akademski sistem.

Instagram

@direkt_pd
#bodidirekten

direkt_pd

KO RAZUMEŠ, DA SE BLIŽA KONEC PUSTA

AMPAK MORAŠ NADOKNADITI, KAR SI OPUSTIL MED POČITNICAMI.

kraški.pust.page: Mene že skrbi to, da naslednje leto ne bo nihče naredil voza!

pustna.skupina.Slivno: Mi smo ga naredili, ampak za to nismo dobili nobenega prispevka. Potem pa se pritožujejo, da jih je premalo.

von.der.leyen: Vem, brez zunanje podpore je vse težje. Sedaj brez ZDA se bomo morali braniti sami. Dajmo rajši misliti na tanke več kot na vozove.

SKRD_Dob: @von.der.leyen, v slučaju imamo že pripravljeno ladjo. Mornarji so še malo trudni zaradi žurke, ampak nekaj dni bodo kot novi.

SKDVesna_križ: Naša barka ni ravno v najboljših kondicijah, se bomo pač borili s čupami.

Roberto.dipy: In ljudje so res raje šli na Opčine gledat te našemljene pijance, kot da bi obiskali ladjo Vespucci.

Bodimo zmeraj direktni!

Sodelavke in sodelavci mladinske strani @Direkt: **Svetlana Brecelj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Emil Favento, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Mateja Martini, Gaja Pelà, Francesco Petaccia, Veronica Piredda in Damir Terčon.** Pridruži se nam! Z nami stopi v stik prek Instagrama na direkt_pd. Beri nas vsak petek.

Srbski študentje še vedno na ulicah

BEOGRAD V Srbiji še ni videti konca protestom, ki so vzplamteli, potem ko se je 1. novembra lani zrušil nadstrešek železniške postaje v Novem Sadu. Nesreča, ki je terjala 15 smrtnih žrtev, je povzročila val uličnih protestov, ki so jih sprožili univerzitetni študentje z raznih srbskih fakultet. Ti protestirajo proti vladi Aleksandra Vučića, kateri očitajo korupcijo. Shodi so privedli do odstopa prvega ministra Miloša Vučevića, študentje pa kljub temu še vedno okupirajo fakultete, saj od vlade zahtevajo večjo transparentnost in odpravo politične ga spletkarjenja zno traj akademskega sveta, kot poroča Euronews.